

[Bolvig.]

egen produktionsvirksomhed, men de kan ikke skaffe kapital og kan ikke få hjælp f. eks. gennem de eksisterende håndværkerlånordninger, fordi de ikke kan fremvise 3 års regnskaber.

Jeg tror, vi på dette område har vældig mulighed for at fremkalde en ny dynamik, som ikke bør lades uforsøgt.

Det er vigtigt, at vi øger eksporten og bestræbelserne på at styrke vores handelsrepræsentationer i udlandet. Jeg vil gerne nævne et andet forsømt område med efter min mening næsten uanede eller i hvert tilfælde meget store muligheder, og det er eksport af den viden, det danske samfund rummer. Know-how og ekspertise kan komme som teknisk viden fra de akademiske erhverv som arkitekter, ingeniører, læger, dyrlæger, økonomer osv. Disse erhverv lider under stor arbejdsløshed, og mange vil kunne sættes ind på dette felt.

Kun meget få danske virksomheder har mulighed for at komme ind på de nye stormarkeder i det olie- og dermed pengेरige Mellemøsten. Projekternes størrelse er uhyre, og den garanti, der forlanges af de tilbudsgivende firmaer, er normalt på 10 pct., hvilket ofte kan beløbe sig til 100, 200, ja, nu og da 300 mill. kr. Ansøges eksportkreditrådet om kaution for beløbet over for den sikkerhedsstillende bank, ja, så kræver denne naturligvis, at de involverede firmaer skal gå ind med hele deres kapital som sikkerhed, hvilket naturligvis ikke kan accepteres, da det er uforsvarligt at sætte et velkonsolideret dansk opbygget firma med mange ansatte på spil. Vi må ændre eksportkreditrådets arbejdsgang, så man ikke binder danske firmaer på garanti med hele deres indenlandske virksomhed, ejendom, og formue. Gør vi dette, vil disse nye markeder åbne store muligheder for eksporten og dermed også for beskæftigelsen.

Vi erkender vist alle, at det er et vanvittigt menneskeligt fråds at have 150.000 arbejdsløse. Som mit partis ordfører sagde i sine bemærkninger til statsministerens åbningstale om de arbejdsløse: 150.000 statsansatte til lave lønninger, der ikke må arbejde. Kunne vi bringe disse 150.000 mennesker i job, ville vi hurtigt være i stand til at dække vores underskud.

Hvis ikke, må vi kunne fordele byrden, f. eks. gennem overvejelser om nedsat arbejdstid, frivillige førtidspensioneringsordninger,

nedsat arbejdstid for forældre med børn under den skolepligtige alder, barselhvile, eller vi kunne give statsbetalt frihed til familieplejeopgaver. Vi kunne måske indføre praktikantordninger inden for den offentlige sektor.

Vi må være åbne for alle muligheder og åbent diskutere dem, som vi i sidste uge drøftede hr. Bertel Haarders forslag om øget adgang til frivilligt deltidsarbejde inden for den private sektor. Arbejdsministeren burde glemme sin skepsis og seriøst overveje de eventuelt fordelagtige beskæftigelsesmæssige virkninger af forslaget. Deltidsarbejde har da også vist sig at være en stor succes inden for den offentlige sektor, og jeg noterede med tilfredshed, at såvel statsministeren som hr. Auken synes at være mere positive på det felt end arbejdsministeren.

Jeg vil gerne spørge: hvad vil virkningerne være af et forbud mod det nedslidende akkordarbejde, der skaber et dårligt arbejdsklima og belaster samfundet økonomisk? Hvor mange vil det bringe i sving?

Kunne vi ikke, f.eks. gennem Danida øge vor u-landsindsats gennem afgivelse af ordrer til danske virksomheder, der fremstiller produkter, der er et særlig stort behov for i en række u-lande? Produkterne kunne dermed sælges til stærkt nedsatte priser, og vi ville opnå, at folk kom i arbejde i stedet for at gå rundt som statsbetalte arbejdsløse. Burde vi ikke inspirere til en produktudvikling af varer til u-landene i erkendelse af, at de ting, vi fremstiller i den rige verden, ofte er uegnede eller lidet anvendelige i den tredje verden, og kunne vi ikke tilbyde det stigende antal arbejdsløse læger og ingeniører arbejde i Asien og Afrika?

Blandt de arbejdsløse er de unge hårdest ramt. Hvis vi ikke løser disses problemer i en fart, vil vi uundgåeligt skabe en række sociale tabere for livet. Det radikale venstre har tidligere foreslået regeringen at gennemføre en koordinering af de oplysninger, der findes om lokale planer og initiativer til bekæmpelse af ungdomsledigheden, og til at udarbejde registre over de mest realistiske af planerne. Senest er der blevet afholdt en konference for kommunale repræsentanter, hvor de forskellige initiativer og de gjorte erfaringer samt de økonomiske forudsætninger og deres muligheder gennemdrøftedes. Det drejer sig om at ændre reglerne – på forsøgsbasis og med tidsbegrænsning – for kommunernes ret til løntilskudsordninger og til at tage beskæftigelsesinitiativer samt give